

การเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

General Education Course Selection of Mahasarakham University Undergraduate Degree Students

มัทรราชวัลย์ สืบวัฒนะ¹

Mattrawan Suebwattana¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในด้านอาจารย์ผู้สอน รายวิชาศึกษาทั่วไป ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชา ด้านความสามารถส่วนบุคคลในการเรียนวิชาด้านเนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไป ด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน และช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียน ภาคต้น ปีการศึกษา 2557 จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ความสามารถส่วนบุคคลในการเรียนวิชาและเนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไป มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไปในระดับมาก ส่วนสถานที่จัดการเรียนการสอน บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชา และช่วงเวลาในการ

¹ พนักงานสายสนับสนุน, สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, เบอร์โทรศัพท์ 043-754571

¹ Support personnel, Office of General Education, Mahasarakham University.

จัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในระดับปานกลาง

คำสำคัญ : หมวดวิชาศึกษาทั่วไป, การเลือกเรียน

Abstract

This research aimed to study student's opinion on how to select the courses in General Education Curriculum of Bachelor degree, Mahasarakham University. The features that were surveyed are course lecturer, impact person's advice about the subjects, personnel competence, course content, classroom setting and course schedule. Samples of this research were 380 bachelor's degree students of Mahasarakham University who enrolled in the first semester of 2014 academic year. Research tool was a questionnaire.

The result found that personal competence, course lecturer, and course content gained the most rating respectively, while the classroom setting, impact person's advice about the subjects and course schedule were put into average scale.

Keyword : Division of General Education Subjects, Course Selection

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันที่มีปณิธานมุ่งมั่นผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับวิทยาการสมัยใหม่ที่เป็นสากล

ให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญาที่เพียบพร้อมด้วยวิชาการ จริยธรรมและคุณธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังปรัชญามหาวิทยาลัยที่ว่า “ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน” (หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554) สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม. 2554 : 4) การกำหนดหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ซึ่งกำหนดไว้ว่า หมดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรมตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (หมดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554) สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2554 : 4)

สำนักศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบรายวิชาในหมดวิชาศึกษาทั่วไป และคณะต่างๆ ที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ดังนั้นสำนักศึกษาทั่วไปและคณะต่างๆ ต้องมีรายวิชาในหมดวิชาศึกษาทั่วไปจึงร่วมมือกันปรับปรุงรายวิชาในหมดวิชาศึกษาทั่วไป

โดยนำเอาแนวคิดหลักที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวมาสร้างเป็นแกนหลักใน

การจัดรายวิชา และเนื้อหาของรายวิชา โดยมีจุดประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน มหาวิทยาลัย และชุมชน โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสร้างอัตลักษณ์

เพื่อนำไปสู่การพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์มีความรู้รอบทั้งศาสตร์และศิลป์ เข้าใจตนเองและผู้อื่น และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (หมดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554) สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2554 : 4)

ด้วยหมดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาพื้นฐานของหลักสูตรระดับปริญญาตรี ทุกหลักสูตรในทุกคณะในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยนิสิตต้องลงทะเบียนเรียนตามข้อกำหนดของหลักสูตรและตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ทำให้การจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ต้องเปิดรายวิชาเพื่อรองรับจำนวนนิสิต ดังจะเห็นได้จากสถิติการลงทะเบียนเรียน นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคต้น ปีการศึกษา 2557

ตารางที่ 1 สถิติการลงทะเบียนเรียน สถิติการลงทะเบียนเรียนนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคต้น ปีการศึกษา 2557

รหัส : ชื่อวิชา	จำนวนนิสิต ลงทะเบียน
กลุ่มภาษาอังกฤษ	
0021001-1 : ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	10,041
0021002-1 : การฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	3,617
0021003-2 : การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	134
0021004-2 : ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ	111
0021005-1 : ภาษาอังกฤษเพื่อการเตรียมพร้อมในการประกอบอาชีพ	5,943
รวม	19,846
กลุ่มภาษาไทย	
0022001-1 : ภาษาไทยกับสุนทรียภาพ	1,943
0022002-1 : ภาษาไทยเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ	1,889
0022003-1 : ภาษาไทยในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม	3,003
0022004-1 : ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3,215
0022005-1 : การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3,223
รวม	13,273
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
0023002-1 : มนุษย์กับสังคม	1,295
0023003-1 : อารยธรรมอีสาน	512
0023004-1 : มนุษย์กับศาสนา	1,109
0023006-1 : การใช้เหตุผลและจริยธรรม	1,299
0023007-1 : ศิลปะกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	1,154

ตารางที่ 1 สถิติการลงทะเบียนเรียน สถิติการลงทะเบียนเรียนนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคต้น ปีการศึกษา 2557 (ต่อ)

รหัส : ชื่อวิชา	จำนวนนิสิตลงทะเบียน
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ต่อ)	
0023008-1 : พุทธศาสนากับการดำรงชีวิต	1,213
0023009-1 : การเงินและการบัญชีในครัวเรือน	14
0023010-1 : ธุรกิจการค้าโลก	661
0023011-1 : การบัญชีและการจัดการธุรกิจ	367
0023012-1 : ศิลปะการดำเนินชีวิตในสังคม	1,150
0023015-1 : กฎหมายในชีวิตประจำวัน	1,265
0023016-1 : จิตวิทยาในสิ่งแวดล้อมใหม่	698
0023017-1 : ดนตรีกับชีวิต	1,101
0023018-1 : การคิดเชิงสร้างสรรค์	1,222
0023019-1 : มนุษย์กับการเรียนรู้	1,243
0023021-1 : ศิลปะวิจิตร	602
0023022-1 : ภาษาและวัฒนธรรมกัมพูชา	83
0023026-1 : ภาษาและวัฒนธรรมมาเลเซีย	86
0023027-1 : ภาษาและวัฒนธรรมลาว	221
0023028-1 : ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม	84
0023030-1 : ภาษาและวัฒนธรรมอินโดนีเซีย	47
0023032-1 : ภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี	214
0023037-1 : ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส	159
0023039-1 : ผู้ประกอบการใหม่	87
รวม	15,886

ตารางที่ 1 สถิติการลงทะเบียนเรียน สถิติการลงทะเบียนนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคต้น ปีการศึกษา 2557 (ต่อ)

รหัส : ชื่อวิชา	จำนวนนิสิต ลงทะเบียน
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
0024001-1 : วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2,338
0024002-1 : วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2,367
0024003-1 : วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2,031
0024004-1 : การจัดการอาหารและพลังงานทางด้านเกษตรอย่างยั่งยืน	1,792
0024005-1 : การรู้วิทยาศาสตร์ในสังคมโลกาภิวัตน์	2,295
0024006-1 : ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2,068
0024007-1 : สภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	2,276
0024008-1 : โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์เพื่อการปฏิบัติงาน	257
รวม	15,424
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	
0025001-1 : การบริโภคในชีวิตประจำวัน	1,876
0025002-1 : การดูแลและการจัดการสุขภาพ	2,368
0025003-1 : การออกกำลังกายและนันทนาการ	1,102
0025004-1 : เพศศึกษากับชีวิตในวัยรุ่น	1,865
0025005-1 : สุขภาพเพื่อชีวิต	2,058
0025006-1 : ยาในชีวิตประจำวัน	852
รวม	10,121
กลุ่มสหศาสตร์	
0026001-1 : แนวคิดทางวิทยาศาสตร์กับปรัชญา	1,520
0026002-1 : การพัฒนาบุคลิกภาพ	782
0026003-1 : การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาชุมชน	770
0026004-1 : ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1,138

ตารางที่ 1 สถิติการลงทะเบียนเรียน สถิติการลงทะเบียนเรียนนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคต้น ปีการศึกษา 2557 (ต่อ)

รหัส : ชื่อวิชา	จำนวนนิสิตลงทะเบียน
กลุ่มสหศาสตร์ (ต่อ)	
0026005-1 : เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้อัตโนมัติ	827
0026007-1 : การพัฒนานิสิต	800
0026008-1 : การจัดการสารสนเทศยุคใหม่ในชีวิตประจำวัน	612
0026009-1 : เกษตรผสมผสานปรีทัศน์	1,059
0026012-1 : กิจกรรมเข้าจังหวะ	90
0026024-1 : กอล์ฟ	106
0026034-1 : วายน้ำ	97
0026035-1 : บาสเกตบอล	118
0026046-1 : ศิลปะการป้องกันตัว	151
รวม	8,070
รวมทั้งหมด	82,620

จากสถิติการลงทะเบียนเรียนจะเห็นได้ว่า นิสิตลงทะเบียนในแต่ละรายวิชาที่มีจำนวนที่แตกต่างกัน ดังนั้นการประมาณการจำนวนนิสิตที่จะลงทะเบียนจึงมีความสำคัญในการวางแผนเปิดรายวิชาเป็นอย่างมาก ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประมาณการ ได้แก่ สถิติการลงทะเบียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา แผนการรับนิสิตใหม่ แต่นอกเหนือจากข้อมูลที่เก็บเป็นสถิติที่กล่าวมาแล้ว งานตารางเรียนตารางสอบได้ให้บริการเกี่ยว

กับการลงทะเบียนซึ่งนิสิตมาติดต่อในช่วงลงทะเบียนวันละประมาณ 300 คน ซึ่งนิสิตที่มาติดต่อจะมีความต้องการลงทะเบียนเรียนแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน รวมถึงสาเหตุของการเลือกเรียนแต่ละวิชา ก็มีที่มาแตกต่างกันด้วย

สำนักศึกษาทั่วไป จัดการเรียนการสอน โดยการรับสมัครอาจารย์ผู้สอนจากทุกคณะ ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนต้องผ่านความเห็นชอบจากคณบดี และผ่านการพิจารณาคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนจาก

คณะกรรมการประจำสำนักศึกษาทั่วไป ด้วยสาเหตุนี้ที่รายวิชาศึกษาทั่วไปจะมีอาจารย์มาจากหลากหลายคณะ ซึ่งนิสิตจะไม่รู้จักอาจารย์ทั้งหมด นิสิตจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนจากรุ่นพี่หรือเพื่อนที่เคยลงทะเบียนเรียนกับอาจารย์ท่านนั้น ๆ โดยเฉพาะนิสิตที่มีปัญหาเกี่ยวกับผลการเรียนต่ำ นิสิตเหล่านี้จะพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประเมินความสามารถของตนเองที่จะสามารถเรียนในเนื้อหารายวิชานั้น ๆ ได้หรือไม่ จากการประเมินผลการลงทะเบียน ภาคต้น ปีการศึกษา 2557 0021005-1 : ภาษาอังกฤษเพื่อการเตรียมพร้อมในการ ประกอบอาชีพ ซึ่งการเปิดสอนรายวิชาดังกล่าวมีนิสิตลงทะเบียนเรียนคิดเป็น ร้อยละ 69.66 จากแผนการเปิดรับ หากคิดเฉพาะในกลุ่มอาจารย์ผู้สอนต่างชาติ มีนิสิตลงทะเบียนเรียนคิดเป็นร้อยละประมาณ 38 จากแผนการเปิดรับ ทั้งนี้มีนิสิตขอย้ายกลุ่มเรียนจากกลุ่มของอาจารย์ชาวต่างชาติไปเรียนกลุ่มอาจารย์คนไทย หลังจากทีลงทะเบียนเรียนไปแล้ว รวมถึงด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน ช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งที่นิสิตพิจารณา เนื่องจากนิสิตต้องลงทะเบียนเรียนทั้งในวิชาเอกและวิชาศึกษาทั่วไป หากตารางเรียน

วิชาเอกกับวิชาศึกษาทั่วไปตรงกัน นิสิตไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้ทั้งสองวิชา โดยมากเกิดขึ้นกับนิสิตชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป เนื่องจากต้องเรียนวิชาเอกมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 อีกทั้งสถานที่จัดการเรียนการสอน ตึก/อาคารเรียนไกลกันระหว่างเปลี่ยนคาบเรียน เช่น จากห้องเรียนเขตพื้นที่ในเมือง (ม.เก่า) เปลี่ยนคาบเรียนมาที่ห้องเรียนเขตพื้นที่ชานเมือง (ม.ใหม่) มีผลในการตัดสินใจในการเลือกเรียน

จากเหตุผลความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนการจัดรายวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างเหมาะสมและเป็นข้อมูลในการนำเสนอผู้บริหารปรับปรุงการจัดการหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปให้เกิดประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม

2. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของนิสิตในการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 35,961 คน (อ้างอิงจาก ระบบ MIS สรุปจำนวนนิสิตปัจจุบัน ณ วันที่ 1 กันยายน 2557)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 380 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970 : 607-610) (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2552 : 48) จำแนกเป็น กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 244 คน กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 100 คน และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออก

เป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต ได้แก่ เพศ ชั้นปี และคณะ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 35 ข้อ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น

โดยใช้ค่าการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-101) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเป็น 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามกับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียน ภาคต้น ปีการศึกษา

2557 แยกตามกลุ่มของคณะที่นิสิตสังกัด ตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความคิดเห็น
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 368 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.1 จำแนกตามชั้นปี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนิสิต ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 70.1 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 20.4 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 5.7 และชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป ร้อยละ 3.8 จำแนกตามกลุ่มคณะ พบว่า เป็นกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 63.6 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 26.6 และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 9.8

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกรายด้าน และจำแนกตามกลุ่มคณะ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน
รายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
จำแนกราย

การเลือกเรียน รายวิชาศึกษาทั่วไป	\bar{x}	S	ระดับความ คิดเห็น
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.90	0.82	มาก
บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชา	3.03	1.16	ปานกลาง
ความสามารถส่วนบุคคลในการเรียนวิชา	3.91	0.82	มาก
เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป	3.84	0.79	มาก
สถานที่จัดการเรียนการสอน	3.49	0.92	ปานกลาง
ช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.21	1.18	ปานกลาง
โดยรวม	3.56	0.95	มาก

จากการศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อ
การเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของ
นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม จำแนกรายด้าน พบว่า ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษา

ทั่วไป ในระดับมาก ด้านความสามารถ
ส่วนบุคคลในการเรียนวิชา (\bar{x} = 3.91)
รองลงมา คือ อาจารย์ผู้สอนรายวิชา
ศึกษาทั่วไป (\bar{x} = 3.90) และเนื้อหา
รายวิชาศึกษาทั่วไป (\bar{x} = 3.84)

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มคณะ

การเลือกเรียน รายวิชาศึกษาทั่วไป	\bar{x}	S	ระดับความ คิดเห็น
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.95	0.77	มาก
บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชา	2.95	1.17	ปานกลาง
ความสามารถส่วนบุคคลในการเรียนวิชา	3.84	0.83	มาก
เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป	3.85	0.78	มาก
สถานที่จัดการเรียนการสอน	3.53	0.93	มาก
ช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.24	1.18	ปานกลาง
โดยรวม	3.56	0.94	มาก
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.94	0.83	มาก
บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชา	3.13	1.10	ปานกลาง
ความสามารถส่วนบุคคลในการเรียนวิชา	3.96	0.77	มาก
เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป	3.88	0.73	มาก
สถานที่จัดการเรียนการสอน	3.52	0.89	มาก
ช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.15	1.14	ปานกลาง
โดยรวม	3.60	0.91	มาก
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ			
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.48	0.96	ปานกลาง
บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชา	3.37	1.10	ปานกลาง
ความสามารถส่วนบุคคลในการเรียนวิชา	4.26	0.69	มาก
เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป	3.65	0.95	มาก
สถานที่จัดการเรียนการสอน	3.19	0.92	ปานกลาง
ช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	3.23	1.18	ปานกลาง
โดยรวม	3.53	0.97	มาก

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มคณะ พบว่า นิสิตกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยพิจารณาจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ($\bar{x} = 3.95$) นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป จากความสามารถส่วนบุคคล ($\bar{x} = 3.96$) และ ($\bar{x} = 4.26$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะจากนิสิต ด้านเนื้อหา รายวิชาศึกษาทั่วไป งานพัฒนาหลักสูตร ควรพิจารณารายวิชาศึกษาทั่วไปที่นิสิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นรายวิชาที่เรียนไม่เครียด เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในสังคม และได้รู้จักเพื่อนต่างคณะ ด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ควรจัดตารางเรียนตารางสอนในวันศุกร์ โดยเฉพาะเวลา 08.00-10.00 น. ให้น้อยที่สุด

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวมเห็นด้วยต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน

เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นรายข้อ สรุปว่า นิสิตเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปเพราะอยากได้เกรดสูง (A, B+, B) เกรดเฉลี่ย และวิชาที่ใกล้เคียงกับสาขาวิชาที่เรียนมีผลต่อการเลือกเรียน นิสิตเลือกเรียนกับผู้สอนที่ใช้สื่อประกอบการสอนที่เหมาะสม ทำให้สอนเข้าใจ และผู้สอนที่เป็นกันเองกับนิสิต นิสิตเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป เพราะเนื้อหาวิชาสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ห่างไกลยาเสพติดและเข้าใจระบอบประชาธิปไตย ทำให้มีความสามารถในการตั้งคำถาม/ปัญหา และตอบคำถาม/แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และทำให้มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้คนในประชาคมต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างน้อยภายในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงนิตย์ สายสิงห์ และอนิรุทธ์ สายสิงห์ (2555 : บทคัดย่อ) การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่มีผลต่อความพึงพอใจของนิสิต ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยรวมมากกว่าทุกด้าน ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยรวมน้อยกว่าทุกด้าน จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนิสิตในการลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป นิสิตจะพิจารณาเนื้อหาวิชาที่ไม่ยาก เรียนไม่เครียด และอาจารย์ผู้สอนที่รุ่นพี่หรือเพื่อนแนะนำ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา เอียดขาว (2554 : บทคัดย่อ) พฤติกรรมผู้บริโภคในการเลือกโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่น คือเลือกเรียนหลักสูตรสอนภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน เหตุผลคือ เพื่อใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัย ช่วงเวลาที่เลือกเรียน คือวันอาทิตย์ เหตุผลหลักใช้ในการเลือกโรงเรียนคือ ค่าใช้จ่ายในการเรียน เพื่อน/เพื่อนร่วมงานมีผลต่อการตัดสินใจเรียน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่น

ในระดับมากที่สุด อันดับแรกคือด้านบุคลากร รองลงมาคือด้านผลิตภัณฑ์และด้านสถานที่/การจัดจำหน่าย ส่วนด้านกระบวนการให้บริการ ด้านศักยภาพด้านการส่งเสริมการตลาดและด้านราคาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามกลุ่มคณะ เป็นรายด้าน พบว่า นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีผลน้อยกว่า นิสิตกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนรายวิชาศึกษามีผลมากกว่า นิสิตกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ เรียนตามคำแนะนำของรุ่นพี่มากกว่า นิสิตทุกกลุ่มคณะ และข้อที่ นิสิตทุกกลุ่มคณะเห็นด้วยเหมือนกัน คือ นิสิตได้รับคำแนะนำการเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปจากอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อย อาจมีสาเหตุมาจากปฏิทินการศึกษา นิสิตระดับปริญญา

ตรีช่วงเวลาที่ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบ นิสิตทุกชั้นปี เพื่อดูแลการลงทะเบียน เรียนและแนะนำเรื่องอื่น ๆ นั้น อยู่ใน ช่วงปิดภาคเรียน โดยมากนิสิตจะได้พบ อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นทางการในช่วงเปิดภาคเรียน ซึ่งทำให้นิสิตใหม่ (ชั้นปีที่ 1) ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษนั้น มักจะได้รับคำแนะนำการรุ่นพี่ ในคณะก่อน เพื่อให้การลงทะเบียนในช่วงที่ 1 (ก่อนเปิดภาคเรียน) เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย

จากการศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของนิสิตในการเลือกเรียนรายวิชา ศึกษาทั่วไป พบว่า นิสิตจะให้ความสำคัญกับด้านความสามารถส่วนบุคคล ในการเรียนวิชา ซึ่งหมายถึง การเลือกเรียนรายวิชาของนิสิตจะพิจารณาถึงผล การศึกษาที่จะได้รับในสิ้นภาคเรียน ซึ่ง นิสิตบางคนรอผลการเรียนในภาคเรียน ที่ผ่านมา เพื่อจะพิจารณาเลือกเรียน รายวิชาในภาคเรียนต่อไป รวมถึงเลือก เรียนรายวิชาที่ต้องเรียนซ้ำ ในกรณี เรียนไม่ผ่าน (F) ทั้งนี้ ผลการศึกษาจะ แสดงให้นิสิตเห็นในระบบในช่วงเปิด ภาคเรียน ทำให้นิสิตชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป ที่ ได้รับสิทธิ์ให้ลงทะเบียนเรียนในช่วงที่ 1 (ก่อนเปิดภาคเรียน) ไม่เลือกลงทะเบียน จะกว่า

ผลการเรียนจะปรากฏในระบบ ซึ่งส่วน มากนิสิตชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป ที่มีปัญหา เรื่อง ผลการเรียนจะเลือกลงทะเบียนเรียนใน ช่วงที่ 2 หรือ 3 ของการลงทะเบียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านเนื้อหาการเรียนรายวิชาศึกษา ทั่วไป ควรปรับปรุงหลักสูตรให้นิสิต สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้ รวมถึงเนื้อหาการเรียน รายวิชาศึกษาทั่วไปจะต้องไม่ซ้ำวิชาเฉพาะด้าน หรือเหมาะกับนิสิตเฉพาะสาขานั้น
 2. ด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน ควรมีการสำรวจอุปกรณ์ที่ใช้ในการ เรียนการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ งานเสมอ
 3. ปฏิทินการศึกษานิสิตระดับ ปริญญาตรี ควรเพิ่มช่วงเวลาที่ให้อาจารย์ ที่ปรึกษาพบนิสิตทุกชั้นปี โดยเฉพาะ นิสิตชั้นปีที่ 1 เพื่อดูแลการลงทะเบียนเรียน และแนะนำเรื่องอื่น ๆ ในช่วงเปิดภาค การศึกษา
- ### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยใน ครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการตรวจสอบ รายชื่อนิสิตในชั้นเรียนขนาด 100

- 200 คน ในรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา และใช้เวลาน้อยที่สุด ไม่กระทบต่อเวลาการเรียนการสอนที่มีเวลาจำกัด

2. ควรศึกษาเรื่องเนื้อหาหารายวิชาศึกษาทั่วไปที่นิสิตลงทะเบียนเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือตรงตามวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในข้อใดบ้าง เพื่อการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของผู้เรียน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ให้เงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

- คณิงนิตย์ สายสิงห์ และอนิรุทธ์ สายสิงห์. (2555). การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่มีผลต่อความพึงพอใจของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2557). ประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง ปฏิทินการศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2557.
- สมบัติ ห้ายเรือคำ. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุกัญญา เอียดขาว. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2554). หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2554). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.